

**Proceedings of
Annual Review Conference
SAMEEKSHYA 2018-19**

of

**Odisha Forestry Sector Development Society (OFSDS)
convened**

on 14th & 15th March, 2019 at Bhubaneswar.

Odisha Forestry Sector Development Project II

Odisha Forestry Sector Development Society
Forest and Environment Department, Government of Odisha

**Proceedings of Annual Review Conference
SAMEEKSHYA 2018-19**

Report on PMU Level Annual Review Conference of OFSDS

Published by

Odisha Forestry Sector Development Society
SFTRI Campus, Ghatikia
Bhubaneswar-751 029
Forest & Environment Department,
Government of Odisha

Prepared by

Project Management Unit, OFSDP-II

Printed : May 2019

© 2019 Copyright reserved with
Odisha Forestry Sector Development Society

This publication is available on the internet at
www.ofsds.in/publications

webmail@ofsdp.org
0674-2386084, 2386016

Designed & Print by

Ketaki Enterprises Pvt. Ltd.
Unit-Third Eye Communications
Bhubaneswar
thirdeycoindia@gmail.com

Shri L. K. Tewari, IFS

PCCF (Projects)-cum-Project Director
Odisha Forestry Sector Development Society

FOREWORD

Periodic monitoring of scheme under implementation is one of the important activity for any organisation. The Odisha Forestry Sector Development Society (OFSDS) is implementing two important schemes viz. Ama Jangala Yojana (AJY) and Odisha Forestry Sector Development Project Phase-II (OFSDP-II). The AJY scheme is a scheme of State Government which is being funded under the State Plan and State CAMPA. OFSDP-II is an externally aided scheme supported by Japan International Cooperation Agency (JICA).

Under OFSDS, a system to monitor the progress of implementation of various project components of schemes, under implementation, has been developed which is known as Annual Sameekshya Meeting. Annual Sameekshya Meeting are organised by project implementing OFSDP-II Divisions in the months of January and February. After collation of information collected from the Divisions, at the project Management Unit (PMU) level Annual Sameekshya Meeting is organised in the month of March.

Sameekshya Meeting of PMU, OFSDS for the financial year 2018-19 was held on 14th & 15th March, 2019 at Bhubaneswar. All the Divisional Management Units (DMU) Chiefs of 23 Forest & Wildlife Divisions implementing AJY and 14 Forest & Wildlife Divisions implementing OFSDP-II were present in this meeting along with their field functionaries like Forest Range officers, Vana Surakshya Samitis (VSSs) and Self Help Groups (SHGs) representatives of selected Divisions and the officers and other Project staff of the PMU and Project Management Consultant (PMC).

It is heartening to note that the PMU, OFSDS has come up with a comprehensive document on the proceedings of the State Level Sameekshya 2018-19. This document covers the proceedings of various technical sessions of the conference. The experience shared by field level representatives of the OFSDS projects more particularly on best practices of project implementation are covered in this report. The report is devised in two parts. Part-I deals with the proceedings of Annual Review Conference i.e., Sameekshya 2018-19 of OFSDS whereas in the Part-II, the proceedings of Sameekshya Meeting of 12 OFSDP-II Divisions held on second day of the conference have been covered. I hope that the proceedings of Sameekshya 2018-19 will help in illustrating the progress of the schemes implemented by OFSDS.

Shri L. K. Tewari, IFS

Dr. Meeta Biswal, IFS

Additional PCCF-cum-
Additional Project Director
Odisha Forestry Sector Development Society

PREFACE

OFSDS has formulated a distinctive mechanism to monitor the progress of the mandated activities of the schemes running under the society. This is a part of the monitoring activities through MIS tools to measure the real needs, inputs, evaluations and outcomes through participatory interactions with project stakeholders at the grass root level. The Sameekshya has been established as a platform to deliberate upon the project implementation and to engage all concerned to thrive for achieving the objectives of the Society.

For the year 2018-19, Sameekshya, the Annual Review Meetings were organised at the Division level of OFSDP-II, to review the scope of convergence with other line Departments and help the community groups in augmenting the benefit of the flagship programmes in collaboration with the local administration. At the state level, "Sameekshya 2018-19", the annual review conference of OFSDS was organised with the objective of exchanging experiences amongst all the project stakeholders of OFSDS which includes the community members from the forest fringe areas of the project and staff members from PMU, DMUs and FMUs across the Project Divisions and to review the progress of project implementation during the financial year of 2018-19.

The proceedings of the state level "Sameekshya 2018-19" have been compiled comprehensively in this booklet. In the Technical Session-I, some selective experience sharing was achieved by Divisions on Community Mobilisation and Conflict Resolution, Micro Plan Preparation under OFSDP-II, Inter-sectoral convergence in AJY Divisions, Entry Point Activities under AJY, Strengthening

IGA activities through Partnership-Ecosystem in OFSDP-I Divisions were discussed. Similarly, proceedings from the Technical Session-II on best practices from OFSDS Projects viz. Impact of Building Infrastructure created under OFSDP-II, Inter-sectoral Convergence, Soil and Moisture Conservation Measures, Fire Protection Measures, Consolidation and Demarcation of Forest Boundaries, Hi-tech Nurseries were discussed in details are compiled here. The efforts of the Editorial team from PMU comprising of Sri S. S. Mishra, OFS (SB), DPD (CME), Sri Biswajit Sahoo, State Programme Manager (KM, P&P), Sri Subrat Kumar Kar, State Programme Manager, (C&ID) and all the PMU and DMU officials are acknowledged in preparing and compiling the report.

I am also hopeful that this booklet will be useful to all the project functionaries in further strengthening their role as a facilitator of flagship schemes in the field for collaboration with line departments. At the same time they are expected to articulate their roles and responsibilities with all the stakeholders of the project efficiently to create series of success stories in their respective working units from these learning for the success of the OFSDP-II project.

Dr. Meeta Biswal, IFS

Contents

Proceedings of Annual Review Conference Sameekshya 2018-19	9
Technical Session 1 Experience Sharing from OFSDS Projects	11
Topic 1 : Community mobilisation and Conflict Resolution	12
Topic 2: Preparation of Micro Plan	19
Topic 3: Impact of inter-sectoral Convergence	32
Topic 4: Entry Point Activities	42
Topic 5: Partnership Ecosystems	45
Technical Session 2 Sharing Best Practices from OFSDS Projects	51
Topic 1: Impact of Building Infrastructure Created under OFSDP-II	52
Topic 2: Inter-sectoral Convergence	54
Topic 3: Soil& moisture Conservation Measure	58
Topic 4: Forest Protection Measures	60
Topic 5: Consolidation & Demarcation of Forest Boundaries	64
Topic 6: Hi-Tech Nuresry Establishment	67
Glimpses of Sameekshya 2018-19 of OFSDS	73
Proceedings of 2 nd Day Review Meeting Sameekshya 2018-19 of OFSDP-II	74
Annexure – 1	77

Proceedings of Annual Review Conference “Sameekshya 2018-19” of Odisha Forestry Sector Development Society (OFSDS) convened on 14th & 15th March, 2019 at Bhubaneswar.

The Annual Review Conference of Odisha Forestry Sector Development Society (OFSDS) i.e Sameekshya 2018-19 was convened on 14th & 15th March, 2019 at Bhubaneswar. The opening day proceedings of the Sameekshya 2018-19 was organized at Hotel Swosti Premium, Bhubaneswar on 14th March, 2019.

The inaugural session of the event was graced by Dr. Sandeep Tripathy, IFS, Principal Chief Conservator of Forest & Head of Forest Force (HoFF), Odisha as the Chief Guest. Dr. Sudarshan Panda, IFS, Special Secretary to Govt., F&E Department, Govt. of Odisha participated in the Conference as Guest of Honour. Members

from the High Power Committee (HPC), Governing Body (GB) of OFSDS along with representatives from line departments, Circle Offices, Divisional Management Units (DMUs), Field Management Units (FMUs), Partner NGOs, VanaSurakshya Samitis (VSSs) and Senior Officers associated with OFSDS in project implementation in the past also attended the conference. List of members who attended the conference is at Annexure-I.

The detailed proceedings of the first day Annual Review Conference – Sameekshya 2018-19 in which deliberations on schemes implemented by OFSDS were taken are as below:

Inauguration of Exhibition Gallery and the SHG Product Exhibition Stalls:

Dr. Sandeep Tripathy, IFS, PCCF & HoFF, Odisha inaugurated the Information & Photo Exhibition Gallery and the SHG Product Exhibition Stalls of OFSDS. Stalls were visited by the PCCF & Hoff along with other senior dignitaries who attended the conference.

Inauguration of Exhibition Gallery by Chief Guest

Inaugural Session:

Shri Lalit Kumar Tewari, IFS, PCCF (Projects) & Project Director, OFSDS extended a warm welcome to all participants of the Conference and briefly explained the objectives of convening the Annual Review Conference (Sameekshya 2018-19) of OFSDS. He stated that stakeholders from different levels of project implementation have been invited for the Annual Review Conference to share their experiences and learning, during implementation of the OFSDS projects. Moreover, this platform is also envisaged to function as a learning centre for all stakeholders attending the Conference.

Welcome address by Shri Lalit Kumar Tewari, IFS Project Director, OFSDS

Dr. Sudarsan Panda, IFS, Special Secretary to Govt., Forest & Environment Department, Govt. of Odisha in his address stated that Odisha is a pioneer state in adopting forest management in the Joint Forest

Management mode by involving local communities. Implementation of Joint management of forests with community participation has resulted in significant increase of area under different forest crown density classes in Odisha. As per FSI Report, 2017, Odisha has about 61018 Sq. Kms., forest coverage, which is about 39% of total geographical land in Odisha.

Address by Dr. Sudarsan Panda, IFS, Guest of Honour

He also stated that the components envisaged in Odisha Forestry sector Development Project, Phase-II (OFSDP-II) such as provision for Alternate Livelihood, Gender Mainstreaming, Inter-Sectoral Convergence, Management of Forest Fire, REDD Plus, Carbon Sequestration etc., are exclusive in nature and will definitely yield commendable impact for sustainable conservation of forest in Odisha.

Dr. Sandeep Tripathy, IFS, PCCF & HoFF, Odisha in his address expressed that Odisha is progressing in a right direction in achieving the sustainable conservation and management of forests. While advocating the

Address by Dr. Sandeep Tripathy, IFS, Chief Guest

modus-operendiof Joint Forest Management (JFM) for effective protection and management of forests, he stated that the communities shall be closely associated in the projects like those implemented by OFSDS, which

will turn the forest fringe community from resource users to resource managers. He stated that OFSDP-II is a third Generation Project of Japan International Cooperation Agency (JICA), which has effectively integrated the components like gender mainstreaming, technology based planning & monitoring, inter-sectoral convergence etc. Further, he stated that the projects run by OFSDS covering components like farm forestry, bio-diversity management, provision of augmenting alternate livelihoods through convergence, readiness on REDD Plus and Carbon sequestration etc., will definitely serve as model projects for sustainable management of forests in Odisha and elsewhere.

During the inaugural session, the best performing Vana Surakshya Samiti (VSSs) of the projects being implemented under OFSDS namely Odisha Forestry Sector Development Project (OFSDP-II) and Ama Jangala Yojana were felicitated as a token of recognition of their good work.

On this occasion, the compiled proceedings of Annual Sameekshya Meeting conducted at 12 DMUs of OFSDP-II was released. The other documents released on the occasion included Convergence Guideline of OFSDP-II and latest versions of News Letters of both Ama Jangala Yojana (AJY Mirror) and OFSDP-II (Banayana).

The inaugural session was concluded with the vote of thank address by Dr. Meeta Biswal, IFS, Addl. PCCF cum Addl. Project Director, OFSDS. In her address, she highlighted that effective coordination with different agencies including line departments at block, district and state level would play key role in holistic development of forest fringe community. Comprehensive development at community level will ensure involvement of the primary stakeholders in effective implementation of projects of OFSDS, she said. She also thanked all participants for their presence on this occasion.

Release of Publications of OFSDS

Vote of Thanks by Dr. Meeta Biswal, IFS, Additional Project Director, OFSDP

The award winning VSSs from AJY Divisions were:

1. Ulisirka VSS, Narla FMU, Kalahandi North
2. Poipani A VSS, Patna FMU, Keonjhar Division
3. Khajuribani VSS, Anandapur FMU, Keonjhar Wildlife Division

The award winning VSSs from OFSDP, Phase-II Divisions were:

1. Kathakaranjia VSS, Dudhiani FMU, Karanjia Division.
2. Tangianisa VSS, Athamallik FMU, Athamallik Division.
3. Balipata VSS, Boudh FMU, Boudh Division
4. Goundisara VSS, Boudh FMU, Boudh Division

Technical Session-1:

Experience Sharing from OFSDS Projects

Chairperson : **Shri Suresh Pant**, IFS
RCCF, Angul

Co- Chair : **Sri Chitta Ranjan Mishra**, IFS
RCCF, Sambalpur

Five selected thematic areas, particularly the interventions being taken up in the initial years of the project implementation were covered in the first technical session of Annual Sameekshya Conference 2018-19. Project implementers from Ama JangalaYojana (AJY) and Odisha Forestry Sector Development Project, Phase-II were made their power-point presentations during the session. This technical session was Chaired by Shri Suresh Pant, IFS, Regional Chief Conservator of Forest, Berhampur and Co-Chaired by Shri Chitta Ranjan Mishra, IFS, Regional Chief Conservator of Forest, Sambalpur. The topics covered in the first technical session were as below:

Sl	Topics
1	Community Mobilization & Conflict Resolution
2.	Preparation of Micro Plan under OFSDP-II
3.	Inter-sectoral Convergence in AJY Division
4.	Entry Point Activities under AJY
5.	Strengthening IGA Activities through Partnership Eco-System in OFSDP-I Division

Topic-1:

Community Mobilization & Conflict Resolution

Shri Prasanna Kumar Sahu, FMU Chief, Athamallik FMU highlighted the case studies relating to Community Mobilisation and Conflict Resolution in the VSS being taken up under the project. The presenter briefed the case studies on VSS Boundary disputes, encroachment of forest land etc., highlighting the challenges they faced and how the issues were resolved amicably with the participation of communities. The presentations on Community Mobilization & Conflict Resolution is placed as below:

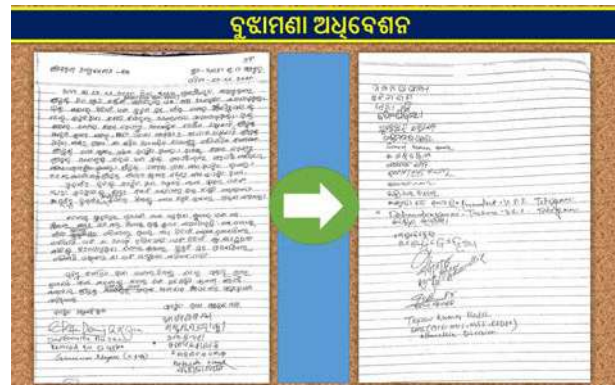

Shri Prasanna Kumar Sahu, FMU Chief, Athamallik

ସମାକ୍ଷା : ୨୦୧୮-୧୯
ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପର୍ଯ୍ୟାୟ-୦୨ (OFSDP-II)
କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା ଏକକ, ଆଠମଲ୍ଲିକ
ଆଠମଲ୍ଲିକ ବନାଞ୍ଚଳ, ଆଠମଲ୍ଲିକ ବନଖଣ୍ଡ
ସ୍ଥାନ : ହେଟେଲ ସୁକ୍ତି ପ୍ରିମିୟମ, ଭୁବନେଶ୍ୱର
ତାରିଖ: ୧୪.୦୩.୨୦୧୯

ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ବିବାଦର ସମାଧାନ ନିମନ୍ତେ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ

ଉପସ୍ଥାପକ : ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ସାହୁ, ବନାଞ୍ଚଳ ଅଧିକାରୀ

ପ୍ରସଙ୍ଗ-୧
ଡିଡିଗାଁ ବନସୁରକ୍ଷା ଓ ପଡ଼ୋଶୀ ଗ୍ରାମଭୁବୃନ୍ଦିପୁର
ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ

ସମସ୍ୟା : ଡିଡିଗାଁ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଜଗି ଆସୁଥିବା ଜଙ୍ଗଲର ୧୫ ହେକ୍ଟର ଜମିକୁ ପଡ଼ୋଶୀ ଗ୍ରାମ ଭୁବନୀପୁର ଦାବି କରିଥିଲେ ।

ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କର ଆଭିମୁଖ୍ୟ : ଏକ ସୌହାର୍ଦ୍ଦୀୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାତାବରଣ ମଧ୍ୟରେ ଆଘୋଷ ଆଲୋଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ତିକ୍ତତାର ସମାଧାନ ।

ପଦକ୍ଷେପ : ଦୁଇ ଗ୍ରାମର ଅଧିବାସୀ, ସାଂସଦଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି, ଜିଲ୍ଲାପରିଷଦ ସଭ୍ୟ, ରାଜସ୍ୱ ନିରୀକ୍ଷକ ଏବଂ ବନବିଭାଗ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଏକ ବନ୍ଧୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବାତାବରଣ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସମାଧାନ ବୈଠକର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇ ଦୁଇ ଗ୍ରାମର ଜଙ୍ଗଲ ସୀମା ସରଜମିନ୍ ତଦନ୍ତ ପରେ ସୀମା ବିବାଦର ସମାଧାନ ହୋଇଥିଲା ।

ପରିଣାମ : ଉକ୍ତ ବୈଠକ ପରେ ଦୁଇ ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ଅସନ୍ତୋଷ ଓ ତିକ୍ତତାକୁ ଭୁଲି ସମ୍ମାନିତ ଭାବେ ଦୁଇ ଗ୍ରାମବାସୀ ଜଙ୍ଗଲ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ସହିତ ତତ୍ ସମ୍ପର୍କିତ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ କରିବା ପାଇଁ

ପ୍ରସଙ୍ଗ-୨
ହରିହରପୁର ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଓ ଅନ୍ତରଶିଳ୍ପୀ
ଗ୍ରାମ ଜଙ୍ଗଲ ସୀମା ବିବାଦର ସମାଧାନ

ସମସ୍ୟା : ହରିହରପୁର ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ଜଙ୍ଗଲ ସୀମାରେ ଖୁଣ୍ଟ ପୋତିଲାବେଳେ ପଡ଼ୋଶୀ ଅନ୍ତରଶିଳ୍ପୀ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିରୋଧ

ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କର ଆଭିମୁଖ୍ୟ : ପ୍ରକଳ୍ପର ନିୟମାନୁଯାୟୀ ଅନ୍ତରଶିଳ୍ପୀ ବନସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଗଠନ ରେ ସାମିଲ ହୋଇ ପାରୁନଥିବାରୁ ପଡ଼ୋଶୀ ହରିହରପୁର ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଗଠନ ପାଇଁ ସେମାନେ ବିରୋଧାଚରଣ କରୁଥିଲେ ।

ପଦକ୍ଷେପ : ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ କର୍ମଚାରୀ, ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ମକର୍ତ୍ତା ଓ ଦୁଇ ଗ୍ରାମବାସୀ ଓ ଗ୍ରାମ ମୁଖ୍ୟଆଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ବିଚାର ବିମର୍ଶ ପରେ ସହମତି କ୍ରମେ ଏକ ବିବାଦ ବିହୀନ ସ୍ଥାନରେ ଖୁଣ୍ଟ ପୋତାଯାଇ ବିବାଦର ଆପୋଷ ସମାଧାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପରିଣାମ : ଉକ୍ତ ବୈଠକ ପରେ ଦୁଇ ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ଅସନ୍ତୋଷ ଓ ଚିନ୍ତାକୁ ଭୁଲି ସମ୍ମାନିତ ଭାବେ ଦୁଇ ଗ୍ରାମବାସୀ ଜଙ୍ଗଲ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ସହିତ ତତ୍ ସମ୍ପର୍କିତ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ କରିବା ପାଇଁ

ପ୍ରସଙ୍ଗ-୩
ହିଙ୍ଗମଣ୍ଡଳ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ମଧ୍ୟରେ
ଅର୍ଦ୍ଧଦୃଢର ସମାଧାନ

ସମସ୍ୟା : ହିଙ୍ଗମଣ୍ଡଳ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କମିଟିର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସନ୍ତୋଷଜନକ ନଥିବାରୁ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅ ସନ୍ତୋଷ ଦେଖା ଦେଇଥିଲା ।

ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କର ଆଭିମୁଖ୍ୟ : ପୂର୍ବରୁ ଚୟନ ହୋଇଥିବା ସଭାପ ତିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ନେଇ ସଦସ୍ୟ/ସଦସ୍ୟାମାନଙ୍କ ମନରେ ଅ ସନ୍ତୋଷ ।

ପଦକ୍ଷେପ : ବନ ବିଭାଗ ଓ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ବିବାଦର ସମାଧାନ ପାଇଁ ପୁନର୍ବାର ସାଧାରଣ ସଭା ବୈଠକ ଡକାଇ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ନୂତନ କମିଟିର ଚୟନ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳନାଗତ ଅର୍ଦ୍ଧଦୃଢର ସମାଧାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପରିଣାମ : କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କମିଟିର ପୁନର୍ଗଠନ ହେଲାପରେ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଶୁଖିଲିତ ଭାବରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ହୋଇ ଆସୁଅଛି ।

ହରିହରପୁର ବନସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଓ ଅନ୍ତରଶିଳ୍ପୀ ଗ୍ରାମର କଳହର ସମାଧାନ

ହିଙ୍ଗମଣ୍ଡଳ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ସାଧାରଣ ସଭା

ପ୍ରସଙ୍ଗ-୪
ରାଜିଙ୍ଗ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ବୈଠକରେ
ନିଷାଶକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିବାଦ

ସମସ୍ୟା : ରାଜିଙ୍ଗ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ବୈଠକରେ ନିଷାଶକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଯୁକ୍ତିତର୍କ ।

ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କର ଆଭିମୁଖ୍ୟ : ନିଶା ସେବନରୁ ବାରଣ ନିମନ୍ତେ ସୁ-ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି ମାଧ୍ୟମରେ ବିହିତ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ ଓ ସମିତିର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଗଠନମୂଳକ ବିଚାର ବିମର୍ଷ ।

ପଦକ୍ଷେପ : ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେଇ ବନସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ବୈଠକ ଓ କାର୍ଯ୍ୟଧାରାରେ ସୁଧାର, ସାଧାରଣ ସଭାରେ ଗୃହିତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ନିଶାଶକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଓ ପୂର୍ବରୁ ନଜଣାଇ ବୈଠକରେ ଅନୁପସ୍ଥିତ ରହିଲେ ଜରିମାନା ଲାଗୁ ।

ପରିଣାମ : ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଭାରେ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ଉପସ୍ଥାନ ବୃଦ୍ଧି, ନିଷାଶକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଯୋଗଦାନ ଦେବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ବନ୍ଦ ହୋଇଛି ଓ ବନସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଶୁଖିଲିତ ଭାବରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରୁଅଛନ୍ତି ।।

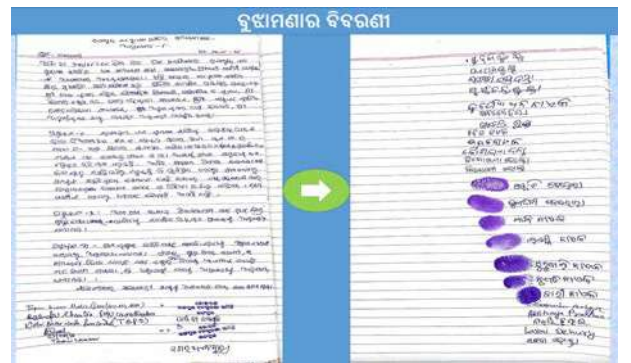
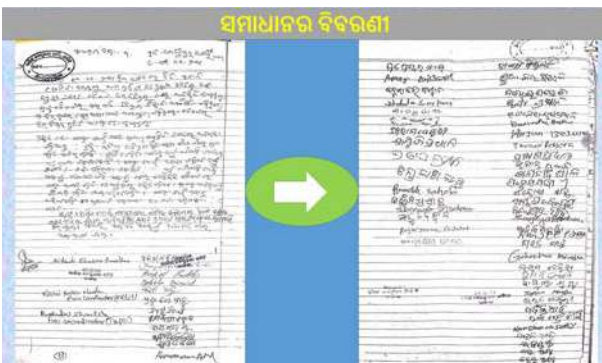
ପ୍ରସଙ୍ଗ-୫
ରଙ୍ଗପୁର ବନସୁରକ୍ଷା ସମିତିରେ
ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଜବରଦଖଲ

ସମସ୍ୟା : ବନସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରୁ ୫ ହେକ୍ଟର ଜମିକୁ ଗ୍ରାମର ୪ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଜବର ଦଖଲ କରିଥିଲେ ।

ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କର ଆଭିମୁଖ୍ୟ : ଜବର ଦଖଲ ଜମିରେ ଗ୍ରାମବାସୀ ଓ ଜବରଦଖଲକାରୀଙ୍କ ସହମତିରେ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ।

ପଦକ୍ଷେପ : ଜବର ଦଖଲକାରୀମାନେ ଭୂମିହୀନ ହୋଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କର ଜୀବନ ଜୀବିକାର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ସେହି ଜାଗାରେ ତାଙ୍କ ପସନ୍ଦର ଗଛ ଲଗାଯିବ ଓ ସେଥିରୁ ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଓ ବୃକ୍ଷ ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର ମାଲିକାନା ରହିବ ବୋଲି ସହମତି ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା ।

ପରିଣାମ : ସମସ୍ତଙ୍କର ସହମତିରେ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଜବରଦଖଲ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରାଯାଇ VSS ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିକୁ ଚିହ୍ନିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରସଙ୍ଗ-୨

**ମହେନ୍ଦ୍ରପୁର ଓ ଗୋପାଳପୁର ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିରେ
ଜଙ୍ଗଲ ସୀମାକୁ ନେଇ ଦୃଢ଼ ସମାଧାନ**

ସମସ୍ୟା : ମହେନ୍ଦ୍ରପୁର ବନସୁରକ୍ଷା ସମିତିକୁ ଲାଗିରହିଥିବା ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲର ୩୨ ହେକ୍ଟର ଯାଗାକୁ ଏହି ବନସୁରକ୍ଷା ସମିତି ପୂର୍ବରୁ ଜଗିରଖି ଆସୁଥିଲେ ତାହାକୁ ଗୋପାଳପୁର ବନସୁରକ୍ଷା ସମିତିକୁ ଦିଆଯାଇଥିବାରୁ ମହେନ୍ଦ୍ରପୁର ବନସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ସଭ୍ୟ/ସଭ୍ୟାମାନେ ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କର ଆଭିମୁଖ୍ୟ : ସେହି ଜଙ୍ଗଲକୁ ସେମାନେ ସୁରକ୍ଷା ଦେଇଆସୁଥିବାରୁ ଓ ଗ୍ରାମ ପାର୍ଶ୍ଵବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଥିବାରୁ ସେମାନେ ଛାଡ଼ିବେ ନାହିଁ ବୋଲି ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ।

ପଦକ୍ଷେପ : ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ନିମନ୍ତେ ମହେନ୍ଦ୍ରପୁର ବନସୁରକ୍ଷା ସମିତିକୁ ୩୨ ହେକ୍ଟର ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲ ବଦଳରେ ୧୦୨

ହେକ୍ଟର ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲ ହସ୍ତାନ୍ତର କରି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପରିଣାମ : ଉଭୟ ବନସୁରକ୍ଷା ସମିତିକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜଙ୍ଗଲକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ସହିତ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସୁଚାରୁ ରୂପେ ତୁଲାଉଛନ୍ତି ।

ଗୋଷ୍ଠୀ ସଂଗଠିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ହରିହରପୁର ବନସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଗୋଷ୍ଠୀ ସଂଗଠିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରୂପାୟନ, ଗୋଷ୍ଠୀ ଉପରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ଓ ପରିଣାମ

- ବନସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଗଠନ ହେବା ପରେ ସଭ୍ୟ/ସଭ୍ୟାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠୀଗତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକ ସୁଚାରୁ ରୂପେ ରୂପାୟନ କରିବାରେ ବିଶ୍ଵାସ ଓ ନୀତିଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ପାରିଛନ୍ତି ।
- ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନେତୃତ୍ଵ ନେବା ଏବଂ ଦୃଢ଼ ସମାଧାନରେ ଦକ୍ଷତାର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଛି ।
- ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ଭାବରେ ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ଓ ସମ୍ପଦ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ମିଳିତ ଭାବରେ ପଦକ୍ଷେପ ନେଉଛନ୍ତି ।
- **ଗୋଷ୍ଠୀଗତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯଥା:** କୋଠଘର ନିର୍ମାଣ, ଧାନକୋଠି ତିଆରି, ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଜାଗା ଓ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ସଚେତନତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟସଭ୍ୟା ମିଳିତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ।
- **ଏକାଭିମୁଖୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯଥା:** ସ୍ଵେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ- ମୁଗଚାଷ, ଛତୁ ଚାଷ, ମାଛ ଚାଷ ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନେଇ ଏହାର ସଫଳ ରୂପାୟନ ।

ହରିପୁର ବନ
ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର
ସଂଗଠିତ ମୂଳକ
ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ବନସୁରକ୍ଷା ସମିତିଙ୍କ ମିଳିତ ଉଦ୍ୟମରେ କୋଠଘର ଓ ଧାନକୋଠି ନିର୍ମାଣ

ରୋଷେଇ ସରଞ୍ଜାମର ସୁପରିଚାଳନା

ଧାନକୋଠିର ସୁପରିଚାଳନା

ଗ୍ରାମପତି ସ୍ଵୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ଵାରା ମାଛ ଚାଷ

ଗ୍ରାମକୁ ଯିବା ଆସିବା ପାଇଁ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ

ହରିପୁର ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ସଦସ୍ୟ/ସଦସ୍ୟାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱଚ୍ଛ ଓ ମଦ ବିରୋଧୀ ଆନ୍ଦୋଳନ

ସ୍ୱଚ୍ଛ ଭାରତ ଅଭିଯାନ

ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଶାମୁକ୍ତି ଅଭିଯାନ ସଚେତନତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ହରିପୁର ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସଂଗଠିତ କରି ଏକାଡିମ୍ବୁଣୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଛତୁ ଓ ମୁଗ ଚାଷ

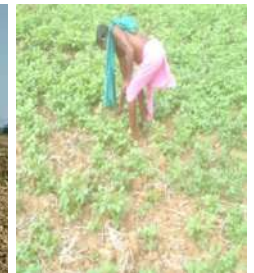
ଛତୁ ଚାଷ

ମୁଗ ଚାଷ ପାଇଁ ଉନ୍ନତ ଅମଳକ୍ଷମ ମୁଗ ବିହନ ବିତରଣ

ମୁଗ ଚାଷ ପାଇଁ ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କର କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ

ମୁଗ ଚାଷ

ଯଦୁପୁର ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ସଭ୍ୟ /ସଭ୍ୟାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗଠିତ ଗୋଷ୍ଠୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ଗ୍ରାମ୍ୟ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଭାରତ ଅଭିଯାନ

- ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଗଠନ ହେବା ପରେ ସଭ୍ୟସଭ୍ୟାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠୀଗତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକ ସୁଚାରୁ ରୂପେ ରୁପାୟନ କରିବାରେ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ନୀତିଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ପାରିଛନ୍ତି ।
- ସେମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟରେ ନେତୃତ୍ୱ ନେବା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ସଚେତନତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟ/ସଭ୍ୟା ମିଳିତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଛନ୍ତି ।
- ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ଭାବରେ ଗ୍ରାମ ଉନ୍ନୟନ ପାଣ୍ଠିରୁ ସୁସ୍ୱଚ୍ଛତାରେ ରଖି ପ୍ରଦାନ କରି କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା ମଧ୍ୟରେ ଉଦାହରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି ।

ନିଶା ମୁକ୍ତି ଅଭିଯାନ

ଅଭାବି ଲୋକଙ୍କୁ ଝିଅ ବାହାଘର ସମୟରେ ରଖି ପ୍ରଦାନ

କେନ୍ଦୁପାଟି ଦଳକା ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ଗ୍ରାମ ସଂଯୋଗକରଣ, ଆୟବୃଦ୍ଧି ଓ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

କେନ୍ଦୁପାଟି-ଦଳକା ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ଗ୍ରାମ ସଂଯୋଗକରଣ

ଜଙ୍ଗଲ ସାମାରେ ତାଳଗଛ ରୋପଣ ଓ

କେନ୍ଦୁପାଟି ଗ୍ରାମର ଜଙ୍ଗଲ ଜାଗା କମି ଯିବାରୁ ଦଳକା ଗ୍ରାମ ସହିତ ମିଶି ଦୁଇ ଗଆଁମର ଜଙ୍ଗଲକୁ ମିଶାଇ କେନ୍ଦୁପାଟି-ଦଳକା ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଗଠନ କରାଗଲା ।

ଯାହାର ପ୍ରଭାବ ସ୍ୱରୂପ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଗାଁକୁ ସୁଗ୍ରାପାଲି-ବଡ଼ୁକକୁ ମିଶାଇ ଅନ୍ୟ ଏକ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଗଠନ କରାଗଲା ।

ବନସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ମହିଳାମାନଙ୍କ ଆୟବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଛତୁ ଚାଷ ଗଗଗଗଗଗ

କେନ୍ଦୁପାଟି-ଦଳକା ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିରେ ଏକାଡିମ୍ବୁଖୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ଛତୁ ଚାଷ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାଲିମ, କ୍ଷେତ୍ରପ୍ରଭୃତି ଓ ଉତ୍ପାଦନ ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା କରାଯାଇ ମହିଳା ମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱଭାଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ବନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାମର ଉପରମୁଣ୍ଡରେ ଜଳ ଅମଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ହେତୁ, ମହେନ୍ଦ୍ରପୁର ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ପଡ଼ିଆ ଜମିରେ କୃଷିର ବିକାଶ

- ମହେନ୍ଦ୍ରପୁରଠାରେ OMBADC ଯୋଜନାରେ ଏକ ଜଳ ଅମଳ ପ୍ରକଳ୍ପ କରାଯାଇଥିଲା ।
- ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ଭୂ-ତଳ ଜଳ ସ୍ତର ବୃଦ୍ଧି ସହିତ ତଳ ସ୍ତର ଜମିର ଆଦ୍ରତା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ପାରିଛି ।
- ପ୍ରକଳ୍ପର କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା OFSDP-II ଅନ୍ତର୍ଗତ ସଚେତନ ଓ ସଂଗଠିତ କରାଇ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ରବି ରତୁରେ ପଡ଼ିଆ ରହୁଥିବା ଜମିରେ ମୁଗ, ପିଆଜ, ଆଳୁ, ପନିପରିବା ଚାଷ କରିଛନ୍ତି ।
- ତେଣୁ ଲୋକମାନଙ୍କର ଚାଷ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ବଢ଼ିବା ସହ ଆର୍ଥିକ ଉନ୍ନତିର ସୁଧାର ହୋଇ ପାରିଛି ।
- ଏଥି ସହିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚାଷୀମାନଙ୍କର ଆଧୁନିକ ପ୍ରାଣାଳୀରେ ଚାଷ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ବଢ଼ିଛି ।

ସୁଗ୍ରାପାଲି ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ସହିତ ବଡ଼ବନ୍ଧ ଗ୍ରାମର ସଂଗଠିତ ସମ୍ମିଶ୍ରଣ କରି ସୁଗ୍ରାପାଲି ବଡ଼ବନ୍ଧ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଗଠନ

କେନ୍ଦୁପାଟି-ଦଳକା ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ଗ୍ରାମ ସଂଯୋଗକରଣ

ଜଙ୍ଗଲ ସାମାରେ ତାଳଗଛ ରୋପଣ ଓ

ସମସ୍ୟା	ପ୍ରଚେଷ୍ଟା	ଫଳାଫଳ
ସୁଗ୍ରୀପାଲି ଗ୍ରାମବାସୀ ସୁରକ୍ଷା ଦେଉଥିବା ୫୦.୨ ହେକ୍ଟର ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରୁ ୨୫ ହେକ୍ଟର ଜାଗା ଜଙ୍ଗଲ ଯବାନ ସଂରକ୍ଷିତ କିସମ ଥିବାରୁ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ସାମିଲ ହୋଇ ପାରିନଥିଲା	ପ୍ରକଳ୍ପ ତରଫରୁ ବନ ଅଧିକାରୀ ଓ ପ୍ରକଳ୍ପର କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନେ ଉଭୟ ଗ୍ରାମରେ ପୃଥକ ପୃଥକ ବୈଠକ କରି ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଉପକାରିତା ବିଷୟରେ ସଚେତନ କରାଇଥିଲେ ଓ ବଡ଼ବନ୍ଧ ଗ୍ରାମ ସହିତ ମିଶି ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଗଠନ କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା।	ସୁଗ୍ରୀପାଲୀ ଗ୍ରାମର ଗ୍ରାମବାସୀ ପ୍ରକଳ୍ପର ମହତ୍ତ୍ୱ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଉପକାରିତା ହୃଦୟଙ୍ଗମ କଲା ପରେ ଯୌଥ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରେ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଗଠନ କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ
ବଡ଼ବନ୍ଧ ଗ୍ରାମର କିଛି ସ୍ୱାର୍ଥନେଷ୍ଟୀ ଲୋକମାନଙ୍କ କୁ-ପ୍ରରୋଚନା ଯୋଗୁଁ ଗ୍ରାମବାସୀ ବୈଠକକୁ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସ୍ତରରେ ଆସିନଥିଲେ।	ବଡ଼ବନ୍ଧ ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀର ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଏକାଠି କରି ବୈଠକରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଉପକାର ବିଷୟରେ ବୁଝା ଯାଇଥିଲା	ପରବର୍ତ୍ତୀ ବୈଠକରେ ବଡ଼ବନ୍ଧ ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମବାସୀ ସହଯୋଗ କରି ସୁଗ୍ରୀପାଲି ଗ୍ରାମ ସହିତ ମିଶି ସୁଗ୍ରୀପାଲି ବଡ଼ବନ୍ଧ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଗଠନ କରିବେ ବୋଲି ମିଳିତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ

ମହେନ୍ଦ୍ରପୁର ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ପଡ଼ିଆ ଜମିରେ କୃଷିରେ ବିକାଶ

ଜଳ ଅମଳ ପ୍ରକଳ୍ପ (OMDBC)

ରବି ଚାଷ

ମୁଗ ଚାଷ

ବିରି ଚାଷ

ପିଆଜ ଚାଷ ପାଇଁ ଡଳି ପ୍ରସ୍ତୁତି

ପନିପରିବା ଚାଷ

ଆଦିବାସୀ ମେଳା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

- ଆଠମଲ୍ଲିକ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଆଠଗୋଟି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ ରୋଜଗାର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ତିନୋଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଆଦିବାସୀ ମେଳାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ସମସ୍ୟା	ପ୍ରଚେଷ୍ଟା	ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଅବସ୍ଥା
ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ମେଳାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ଅଭିଜ୍ଞତା ଅଭାବରୁ ଭାଗ ନେବାପାଇଁ ଅନିଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ ।	ଆଲୋଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରେରଣା ପ୍ରଦାନ	ମେଳାରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ଅନ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ ମିଳମିଶା ପରେ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସର ବୃଦ୍ଧି ।
ସହରୀ ସଭ୍ୟତାକୁ ସାମ୍ନା କରିବା ପାଇଁ ସଙ୍କୋଚ	ଅଭିଜ୍ଞତା ବୃଦ୍ଧି ତଥା SHG ସଂଗଠନ ସୁଦୃଢ଼ ହୋଇ ପାରିଛି ।	ଗୋଷ୍ଠୀର ସଭ୍ୟମାନେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତୁତ ସାମଗ୍ରୀ ସମ୍ପର୍କରେ ଉତ୍ତମ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରି ଭଲ ବିକ୍ରୀବଟା କରିପାରିଥିଲେ ।
ଜିନିଷ ବିକ୍ରି ନ ହେବା ଜନିତ ମନରେ ସନ୍ଦେହ	ଉତ୍ତମ ମାନର ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ବୈଷୟିକ ପରାମର୍ଶ ପ୍ରଦାନ ।	ସମସ୍ତ ଘରୋଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଜିନିଷର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କିଛି ଓ ଅଶାତାତ ଲାଭ ଅର୍ଜନ ।

ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କ ସହ ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆଲୋଚନା

Topic-2:

Preparation of Micro Plan

Prepared by **Sri Bijay Ku. Mohanta**
Forester cum Member Secretary

Shri Bijay Kumar Mohanta, Forester, Dudhiani FMU under Karanjia Forest Division briefed in details about the processes followed while formulating the Micro Plan, Annual Plan and Convergence Plan at VSS level. It was stated that the members of respective VSSs (Working Group and Women Working Group) with the facilitation of project staff, prepared the micro plans and it was placed before the General Body of VSS for finalisation. Further, the same was submitted to FMU, DMU for necessary ratification and finally submitted to Palli-sabha for approval. The presentation on preparation of Micro-plan is placed as below:

Shri Bijay Kumar Mohanta, Forester, Karanjia

ବାର୍ଷିକ ସମୀକ୍ଷା ବୈଠକ-୨୦୧୮ Theme : Preparation of Micro plan

Odisha Forestry Sector Development Project, Phase-II
Divisional Management unit, Karanjia

Prepared by
Sri Bijay Ku. Mohanta
Forester cum Member Secretary

Micro Plan at a Glance

- Micro Planning is a community based development plan prepared in a participatory mode.
- It shows a road map for development & management of forest and livelihood improvement of the forest dwellers.
- It is prepared by the members of VSSs which is formed under JFM mode.
- It is a ten year's perspective plan for forest dependent communities by utilizing the maximum resources available within the village.
- Micro plan gives importance on convergence with development schemes at the ground level for overall achievement
- It is the best document to identify the availability of resources and analyze the problems at the village level and plan accordingly

Different Stages involved in Micro Plan Preparation at DMU Level

For preparing the Micro Plan

- One day DMU level orientation for officials and field level staffs on micro planning process was organized on June 21st 2018
- To days Capacity Building training programme for conducting PRA exercise for preparation of Micro Plan at VSS level was organized on 6th & 7th of Sept.2018 at Dudhiani FMU for the Batch-I Animators.
- Selection of members for working groups & women working at the VSS level were organized for Micro Plan Preparation
 - A general working group consists of 8 members with male and female.
 - A woman working group consists of 7 women members only.
- After selection of members of Working Group & Women Working Group members a three days orientation program was carried out of all 20 VSSs in a cluster approach for understanding the need of the micro plan on 19th, 20th & 21st Sept 2018.

- Primary and secondary data collection about the VSS were done from various sources like.
- Data collection from different line dept., IV Survey
- Data collection through using various PRA tools etc.
- Convergence meeting were organized at the VSS level with different line dept.

After collection date, a draft Micro Plan were prepared of all 20 VSSs

- The draft micro plans were scrutinized at VSS, FMU & DMU level
- Shared the draft plan at with executive committee & General Body members at the VSS level for final suggestion/modification.
- Approved the final micro plan by DFO-cum-DMU Chief
- Then approved the final micro plan at Pallasabha
- Shared the final copy of micro plan at the PMU, DMU, FMU, VS, BLAC & DLAC

One day DMU level orientation for officials & field staffs on Micro Planning process held on 21.06.2018

Two days Orientation to the Batch-I VSS animators on Micro plan preparation in presence of DMU Chief, on dtd. 6th & 7th July 2018.

General body meeting for selection of Working Groups & Women Working Group.

Two days PRA exercise orientation to VSS Animators. All 40 Animators from Batch-I FMU attended the training. Animators exposed to different tools of PRA like village transect, forest transect, HH survey, social & resource map, ven diagram, historical time line, seasonality etc. for data collection.

HH Survey by Animators and Coordinators for Micro Plan

DMU Chief & Asst. DMU Chief visit to Tato VSS of Batch-I, during two days orientation for preparation of micro plan by using different tools of PRA to animators and VSS members on dt. 6th & 7th Sept. 2018

Presentation of group work on micro plan by using different PRA tools in orientation training.

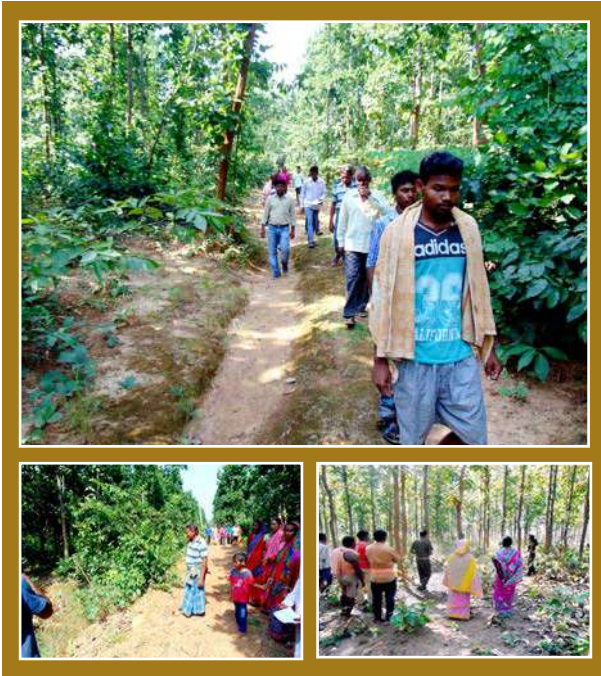
Animators engaged in preparation of social map of Tato VSS in two days orientation training

VSS level working group training to members on different PRA tools for Micro Plan preparation.

Forest Transact walk during micro plan preparation with working group members

Display of different maps prepared by the working group members by using the tools like FGD, transect walk etc. for micro plan

VSS level data collection through FGD from the working group, women working group and other members for micro plan preparation.

FGD at Khandiadar Relocation Colony VSS on dtd. 04.10.2018

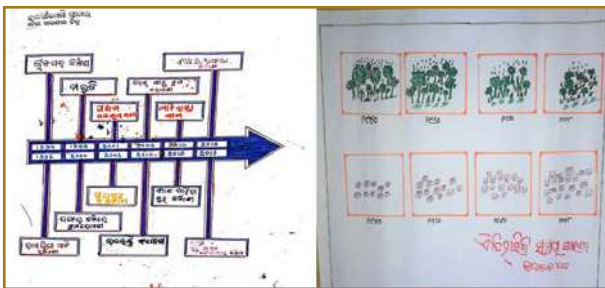
FGD at Kathakaranjua VSS on dtd. 6.10.2018

Convergence meeting with line dept. officers from Agriculture, PR, ITDA & RWSS at VSS for various development schemes at VSS during preparation of Micro Plan.

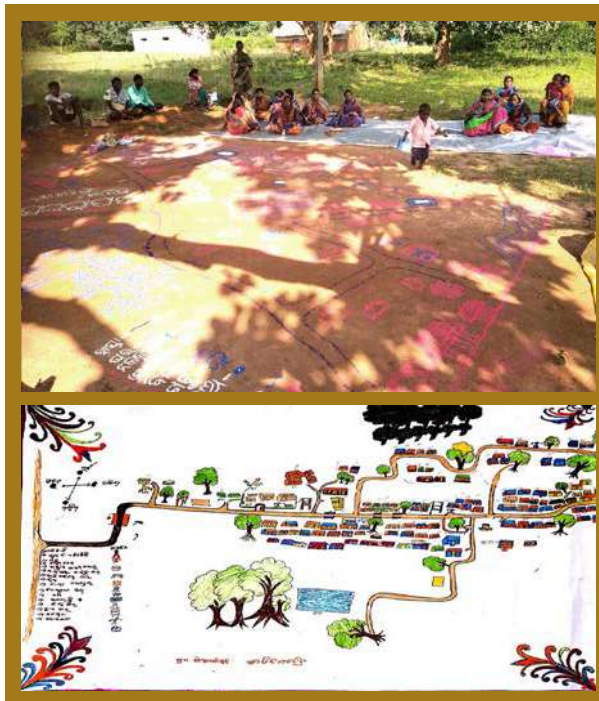
Time line and historical maps prepared by working group members of VSS for micro plan

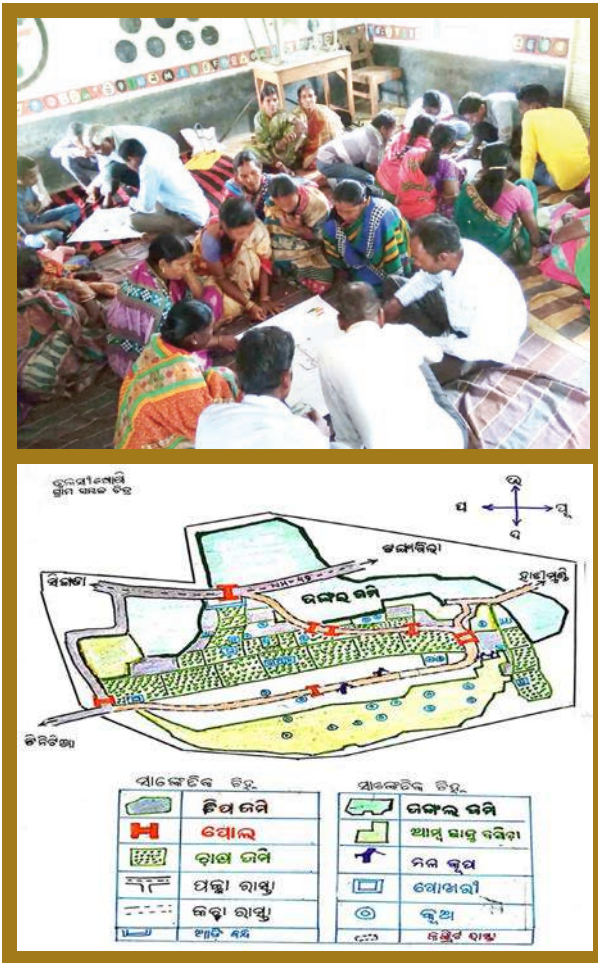
Preparation maps & data collection for micro plan by animators and working group members

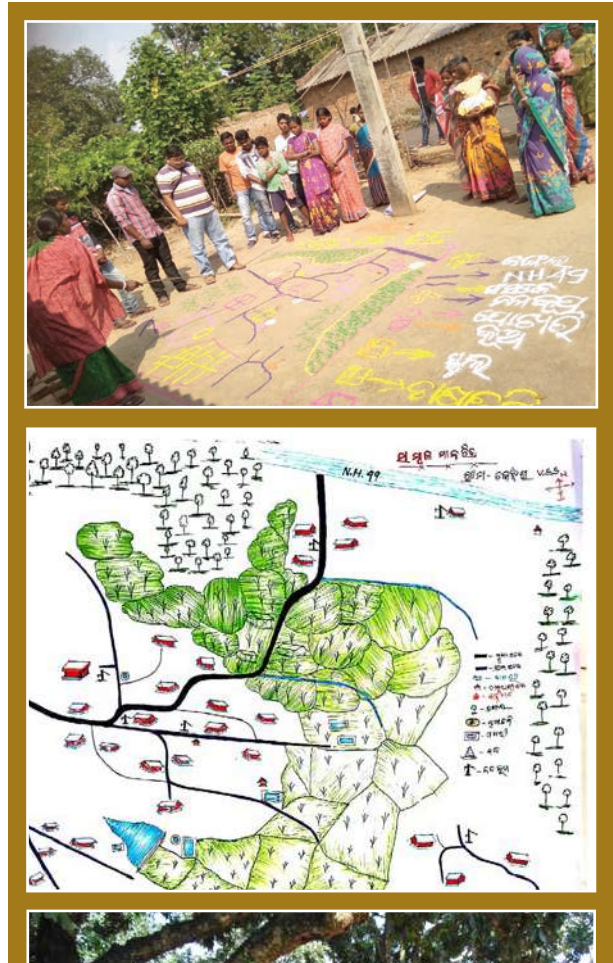
Social Map prepared by working group members at VSS level

Resource Map prepared by the group members

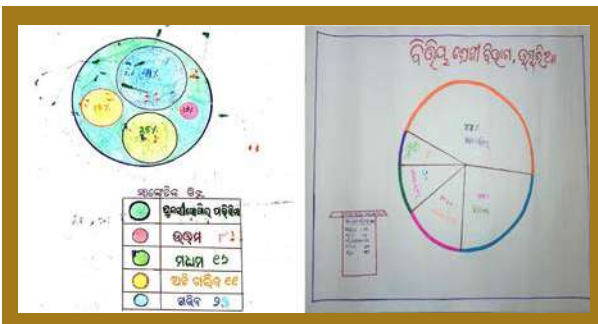
Resource Map prepared by group members

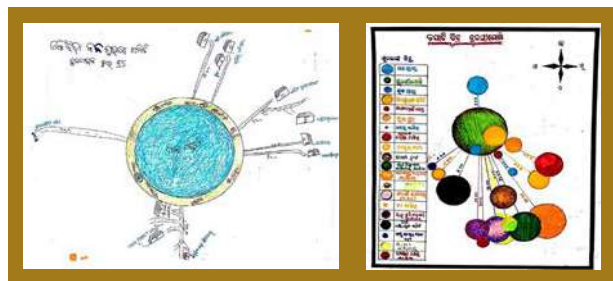
Seasonality calendar Prepared by group members

Wealth ranking prepared by the group members.

VEN Diagram

Accumulation and finalization of VSS data through FGD.

Before finalization of Micro Plan verification done by the SMSs, Coordinators and other officers of OFSDP-II

Visit of Sri Sudarshan Dey, PMC Expert to Dudhiani FMU for review & verification of Micro Plan on 29.11.2018

Last Stage of Micro Plan

- Draft Micro Plan of all the 20 VSS completed by 30.11.2018
- Share of Draft Micro Plan at Executive Committee & General Body members of all 20 VSS.
- Prepared the final micro plan of all 20 VSS
- Approved the final Micro Plan of 20 VSS at Palli Sabha
- Submission of final Micro Plan at PMU on 7.12.2018

Sharing of Micro Plan at General Body Meeting

Sharing of Micro Plan at Palli Sabha

1. ସାମୂହିକ ଗ୍ରାମବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (Development Plan of Khandiadar VSS)

ସାରଣୀ -32

ବର୍ଷ	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରକାର / ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ ବିଭିନ୍ନ ବିକାଶ	କେତେ ସଭ୍ୟ / ସଭ୍ୟା ଉପ କୃତ ହେବେ	ଆବଶ୍ୟକ ମୋଟ ଟଙ୍କା	ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ଆର୍ଥିକ / ଶ୍ରମଭିତ୍ତିକ ଅନୁଦାନ	ଅର୍ଥର ଉତ୍ସ	
					ବିଭାଗ / ପରି ଯୋଜନା / ଅନୁଷ୍ଠାନ	ଟଙ୍କା
୧	ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ	୧୩୧	୪୦୦୦୦୦	ଶ୍ରମ ଦାନ	OFSDP-II	୪୦୦୦୦୦
୨	କଂକ୍ରିଟ ରାସ୍ତା	୧୩୧	୫୦୦୦୦୦	ଶ୍ରମ ଦାନ	ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ବିଭାଗ	୫୦୦୦୦୦
୩	କଂକ୍ରିଟ ରାସ୍ତା	୧୩୧	୧୦୦୦୦୦	ଶ୍ରମ ଦାନ	ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ବିଭାଗ	୧୦୦୦୦୦
୪	ନଳକୂଅ	୨୫	୮୦୦୦୦	ଶ୍ରମ ଦାନ	OF	୮୦୦୦୦
୫	ବିଜୁଳି ସଂଯୋଗ	୨୩୯	୭୯୦୦୦	ଶ୍ରମ ଦାନ	ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବିଭାଗ	୭୯୦୦୦
୬	ଗୃହାଳ ଘର	୮ ପରିବାର	୩୨୦୦୦୦୦	ଶ୍ରମ ଦାନ	ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ବିଭାଗ	୩୨୦୦୦୦୦
୭	କଂକ୍ରିଟ ରାସ୍ତା	୧୩୧	୫୦୦୦୦୦	ଶ୍ରମ ଦାନ	ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ବିଭାଗ	୫୦୦୦୦୦
୮	ନଳକୂଅ ୨ ଗୋଟି	୧୩୧	୧୬୦୦୦୦୦	ଶ୍ରମ ଦାନ	ଜଡ଼ଝଝ	୧୬୦୦୦୦୦
୯	କଂକ୍ରିଟ ରାସ୍ତା	୧୩୧	୫୦୦୦୦୦	ଶ୍ରମ ଦାନ	ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ବିଭାଗ	୫୦୦୦୦୦
୧୦	ଖେଳ ପଡ଼ିଆ ଉନ୍ନତିକରଣ	୧୩୧	୫୦୦୦୦୦	ଶ୍ରମ ଦାନ	ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ବିଭାଗ	୫୦୦୦୦୦
୧୧	ଡ୍ରେନ୍ ନିର୍ମାଣ	୧୩୧	୫୦୦୦୦୦	ଶ୍ରମ ଦାନ	ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ବିଭାଗ	୫୦୦୦୦୦

2. ଜଙ୍ଗଲ ଅଭିବୃଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ସାରଣୀ -32

ବର୍ଷ	କାର୍ଯ୍ୟର ନାମ	କାର୍ଯ୍ୟର ପରିମାଣ (ହେକ୍ଟରରେ)				
		ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ	ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ	ତୃତୀୟ ବର୍ଷ	ଚତୁର୍ଥ ବର୍ଷ	ପଞ୍ଚମ ବର୍ଷ
୧	ଖାଲି ଜାଗାରେ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ	୨୦ ହେକ୍ଟର	ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ
୨	ପତିଳିକରଣ	୧୮ ହେକ୍ଟର	ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ
୩	ଡ୍ରେନ୍ ଖନନ	୧ କି.ମି.	ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ
୪	ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ	୨୦ ଟା	ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ
୫	ଡି.ଏଲ.ଟି	୬ ହେକ୍ଟର	ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ

3. କୃଷି ଜଙ୍ଗଲ

ସାରଣୀ -34

4. ମନୁଷ୍ୟ-ବନପ୍ରାଣୀ ସଂଘର୍ଷର ଲଘୁକରଣ

ସାରଣୀ -35

କ୍ର.	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ନାମ	ଆବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥ	ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନକାରୀ ସଂସ୍ଥାର ନାମ
୧	ହାତୀ ଚର୍ଚ୍ଚ ଲାଇଟ୍	୨୦୦୦୦.୦୦	ବନ ବିଭାଗ

2. ସର୍ବସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ କୃଷି ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ସାରଣୀ -36

କ୍ର.	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନାମ	ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ସହ ହିତାଧିକାରୀ	ସଂଯୋଗୀକରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅର୍ଥ
ନାହିଁ	ନାହିଁ	ନାହିଁ	ନାହିଁ
ନାହିଁ	ନାହିଁ	ନାହିଁ	ନାହିଁ
ନାହିଁ	ନାହିଁ	ନାହିଁ	ନାହିଁ

2. ସର୍ବସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ କୃଷି ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ସାରଣୀ -37 (କ)

କ୍ର.	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରକାର	ଦଳ ମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା / ଏବଂ ପ୍ରତି ଦଳର ସଭ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ବର୍ଷ	କେଉଁ ପ୍ରକାର ସହାୟତା ଆବଶ୍ୟକ	ମୋଟ ଆବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥ	ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଂଶଦାନ	ପ୍ରକଳ୍ପରୁ ଆବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥ	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂସ୍ଥାରୁ ମିଳୁଥିବା ଅର୍ଥର ପରିମାଣ	ବିକ୍ରୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା
୧.	ମହୁ ଚାଷ	ଦଳ ୩, ସଭ୍ୟ ୩୮	୨୦୧୯	ଆର୍ଥିକ	୯୦,୦୦୦	୯,୦୦୦	୮୧,୦୦୦	ଡି.ଆର୍.ଡି.ଏ	ଓରମାସ
୨.	ଶାଳପତ୍ର ବ୍ୟବସାୟ	ଦଳ ୨, ସଭ୍ୟ ୨୫	୨୦୧୯	ଆର୍ଥିକ	୫୦,୦୦୦	୧୦,୦୦୦	୪୦,୦୦୦	ମିଶନ ଶକ୍ତି	ବସ୍ତା, ବାଲେଶ୍ଵର
୩.	ମହୁ ବ୍ୟବସାୟ	ଦଳ ୩, ସଭ୍ୟ ୩୮	୨୦୧୯	ଆର୍ଥିକ	୮୦,୦୦୦	୦୦	୮୦,୦୦୦	ଡି.ଆର୍.ଡି.ଏ	ଓରମାସ

2. ସର୍ବସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ କୃଷି ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ସାରଣୀ -37 (କ)

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନାମ	ବର୍ଷ	ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	ଯୋଗଦାନକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	ଆବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥ
ସଚେତନତା ଶିବିର	୨୦୧୯	୧୩୧	୧୩୧	୧୫୦୦୦
ଗ୍ରାମସଭା	୨୦୧୯-୨୦	୭୯ ପରିବାର	୧୩୧	୧୦୦୦୦
ମେଲେରିଆ	୨୦୧୯-୨୦	୭୯ ପରିବାର	୧୩୧	୫୦୦୦
ଚିକିତ୍ସା	୨୦୧୯-୨୦	୭୯ ପରିବାର	୧୩୧	୫୦୦୦
ନିଶାନିବାରଣ	୨୦୧୯-୨୦	୭୯ ପରିବାର	୧୩୧	୫୦୦୦
ବେଟାବଟାଓ	୨୦୧୯-୨୦	୭୯ ପରିବାର	୧୩୧	୫୦୦୦

ଖ. ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ସାରଣୀ -37 (ଖ)

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନାମ	ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବର୍ଷ	ସହାୟତା ପ୍ରକାର	ମୋଟ ଆବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥ	ପ୍ରକଳ୍ପରୁ ଆବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥର ପରିମାଣ	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂସ୍ଥାରୁ ମିଳୁଥିବା ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅର୍ଥ	ବିକ୍ରୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା
କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଶିକ୍ଷା	୨	୨୦୨୦	ବୈଷୟିକ	ନା	୧୨୦୦୦	ଡି.ଜି.ୟୁ.ଜେ.କେ.ୟା	
ସିଲେଜ ଶିକ୍ଷା	୩	୨୦୨୦	ବୈଷୟିକ	ନା	୧୫୦୦୦	ଡି.ଜି.ୟୁ.ଜେ.କେ.ୟା	
ମହୁ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ	୩	୨୦୨୧	ବୈଷୟିକ	ନା	୧୦୦୦୦	ଓ.ଏଫ୍.ଡି.ସି.	

7. ମାନବ ସମ୍ବଳ ବିକାଶ ତଥା ସାମର୍ଥ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଯୋଜନା - କ.ସଚେତନତା ବୃଦ୍ଧି

ସାରଣୀ-୩୮ (କ)

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ନାମ	ବର୍ଷ	ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	ଯୋଗଦାନକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	ଆବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥ
ସଚେତନତା ଶିବିର	୨୦୧୯	୧୩୧	୧୩୧	୧୫୦୦୦
ଗ୍ରାମସଭା	୨୦୧୯-୨୦	୭୯ ପରିବାର	୧୩୧	୧୦୦୦୦
ମେଲେରିଆ	୨୦୧୯-୨୦	୭୯ ପରିବାର	୧୩୧	୫୦୦୦
ଟିବି	୨୦୧୯-୨୦	୭୯ ପରିବାର	୧୩୧	୫୦୦୦
ନିଶାନିବାରଣ	୨୦୧୯-୨୦	୭୯ ପରିବାର	୧୩୧	୫୦୦୦
ବେଟାବଟାଓ	୨୦୧୯-୨୦	୭୯ ପରିବାର	୧୩୧	୫୦୦୦

ଖ. କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ କିମ୍ବା ପ୍ରଚାର ପାଇଁ ପରିଦର୍ଶନ

ସାରଣୀ-୩୮ (ଖ)

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରକାଶ	ପରିଦର୍ଶନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	ପ୍ରଦର୍ଶନ ସ୍ଥାନ	କେତେ ହୋଇଥିଲା	କେଉଁବର୍ଷ	ଯୋଗଦାନକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	ଅବଧି	ଆବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥ
ସ୍ୱଚ୍ଛ ଜାଳେଣି ଚୁଲ୍ଲା	ସ୍ୱଚ୍ଛ ଜାଳେଣୀର ବ୍ୟବହାର	ଶାମପାଟଣା	ନାହିଁ	୨୦୨୦	୦୫	୧ଦିନ	୨୫୦୦୦
ମହୁଚାଷ	ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ	ଭଦ୍ରକ	ନାହିଁ	୨୦୧୯	୫୦	୨ଦିନ	୫୦୦୦୦
ଲାଖ ଚାଷ	ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ	ନି,ଗାଁ	ନାହିଁ	୨୦୧୯	୫୦	୨ଦିନ	୫୦୦୦୦
ପ୍ରେସ୍ ଖଲିପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି	ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ	ପ୍ରେସ୍‌ଖଲି	ନାହିଁ	୨୦୧୯	୫୦	୧ଦିନ	୫୦୦୦୦

ଗ. ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି / କାରିଗରୀ ପଶିକ୍ଷଣ

ସାରଣୀ-୩୮ (ଗ)

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଗୋଷ୍ଠୀ	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ନାମ	ପ୍ରଶିକ୍ଷଣର ବର୍ଷ	ଯୋଗଦାନକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ନେବା ସ୍ଥାନ ବା ଅନୁଷ୍ଠାନ	ଆବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥ
ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ	ଗୋଷ୍ଠୀ ପରିଚାଳନା ଭିତ୍ତିକ ଓ ବ୍ୟବସାୟ	୨୦୧୯	୨୦ ଜଣ	ଓ.ଏସ୍.ଡି.ସି	୧୦୦୦୦
ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶିଷ୍ଟ	କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଶିକ୍ଷା	୨୦୨୦	୨ ଜଣ		୨୦୦୦୦
ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତିର ସଭ୍ୟ	ପରିଚାଳନା	୨୦୧୯	୭ ଜଣ	ଓ.ଏସ୍.ଡି.ସି	୫୦୦୦
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସମିତି ସଭ୍ୟ	ତଦାରଖ ଓ ପରିଚାଳନା	୨୦୨୦	୬ ଜଣ	ଓ.ଏସ୍.ଡି.ସି	୫୦୦୦
ଗ୍ରାମ ସହାୟକ / ବନ ସଚେତକ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ	ଖାତାପତ୍ର ଶିଖନା	୨୦୨୦	୩ ଜଣ	ଓ.ଏସ୍.ଡି.ସି	୫୦୦୦
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମହୁ ଚାଷ	୨୦୧୯	୬୦ ଜଣ	ଆଇ.ଟି.ଡି.ଏ	୧୦୦୦୦
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ଲାଖ ଚାଷ	୨୦୨୦	୬୦ ଜଣ	ଆଇ.ଟି.ଡି.ଏ	୧୦୦୦୦

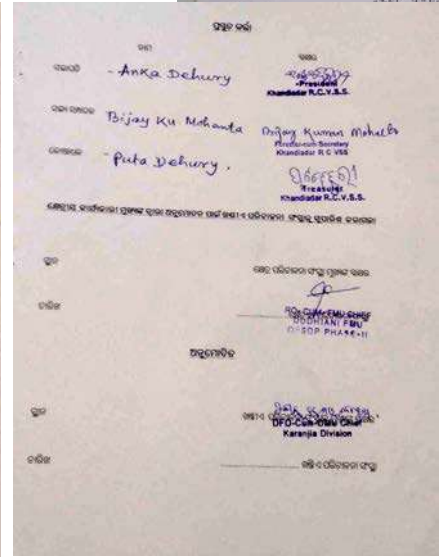
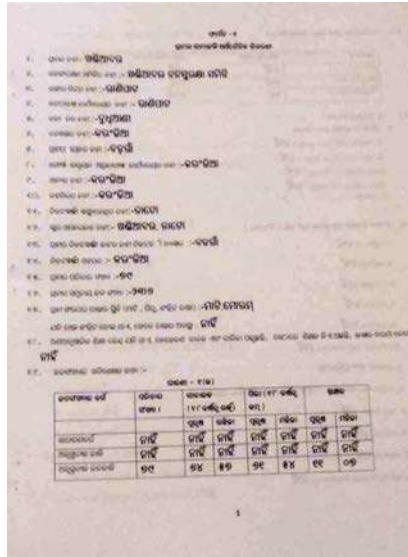
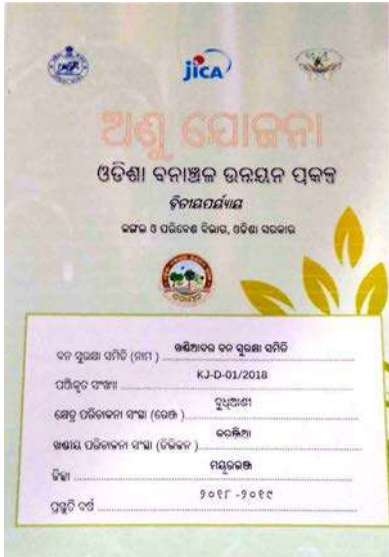
8. ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ଆର୍ଥିକ ଯୋଜନା (Annual Plan of Khandiadar VSS)

ସାରଣୀ-୩୯

ଉପାଦାନ	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନାମ	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅବଧି (ବର୍ଷ/ମାସ)	କାର୍ଯ୍ୟର ପରିମାଣ	ହାରାହାରି ଅର୍ଥ ଆକଳନ (ଟଙ୍କାରେ)	କେଉଁ ସଂସ୍ଥାରୁ ଅନୁଦାନ ପାଇବ	କାୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ କିଏ ଦାୟୀ ନେବ
ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	ବନ ସୁରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ	୨୦୧୯	୧ ଗୋଟି	୩୮୫୦୦୦	ବନ ବିଭାଗ	ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି
	କଂକ୍ରିଟ୍ ରାତା	୨୦୧୯	୪୦୦ ମି	୬୦୦୦୦୨	ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ବିଭାଗ	ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ବିଭାଗ
	ନଳକୂଅ	୨୦୧୯	୨ ଗୋଟି	୧୬୦୦୦୦	ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ବିଭାଗ	ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ବିଭାଗ
ମୂର୍ତ୍ତିକା ଏବଂ ବନ ସଂରକ୍ଷଣ / ନାଳରେ ମୂର୍ତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	ବାଡ଼ ବନ୍ଦୀ ଦ୍ୱାରା ମୂର୍ତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ	୨୦୧୯	୪	୧୦୦୦୦୦	ବନ ବିଭାଗ	ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି
	ଅର୍ଦ୍ଧ ଚର୍ଚ୍ଚ ଖାଇ ଖୋଳିବା	୨୦୧୯-୨୦	୮୦୦୦	୫୦୦୦	ବନ ବିଭାଗ	
	ଡି.ଏଲ.ଜି	୨୦୧୯-୨୦	୬	୫୭୬୧୧	ଓ.ଏଫ୍.ଏସ୍.ଡି.ପି-୨	ଓ.ଏଫ୍.ଏସ୍.ଡି.ପି-୨
ପ୍ରାକୃତିକ ଜଙ୍ଗଲ ପୁନଃଜନନ ସହାୟକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	ଫାଙ୍କା ସ୍ଥାନ ନଥିବା ସହାୟକ ପ୍ରାକୃତିକ ପୁନଃଜନନ	୨୦୧୯	୧୮ ହେ.	୧୦୦୦୦	ବନ ବିଭାଗ	ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି
	୪୦୦ ଚାରା ରୋପଣ କରି ସହାୟକ ପ୍ରାକୃତିକ ପୁନଃଜନନ	୨୦୧୯	୨୦ ହେ	୯୪୮୦୦୦	ବନ ବିଭାଗ	ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି
ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ସହାୟକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	ସେବା କ୍ୟାମ୍ପ	୨୦୧୯	୧ ଗୋଟି	୧୦୦୦୦	ବନ ବିଭାଗ	ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି
	ଘରୋଇ ପାଇଖାନା	୨୦୧୯	୭୯ ଜଣ	୧୪୮୦୦୦	ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ବିଭାଗ	ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି
	ଇନ୍ଦନ ଗ୍ୟାସ	୨୦୧୯	୭୧ ଜଣ	୧୪୨୦୦୦	ବନ ବିଭାଗ	ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି
ରୋଜଗାର ସୃଷ୍ଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	ମହୁ ଚାଷ	୨୦୧୯	୪୭ ଜଣ	୪୭୦୦୦୦		ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି
	ଶାଳପତ୍ର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ	୨୦୧୯		୪୦୦୦୦		ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି
	ମହୁ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ	୨୦୧୯		୫୦୦୦୦		ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି
ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	ମହୁ ଚାଷ ତାଲିମ	୨୦୧୯		୫୦୦୦	ବନ ବିଭାଗ	ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି
	ଶାଳ ପତ୍ର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ	୨୦୧୯		୪୦୦୦	ବନ ବିଭାଗ	ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି
	କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ	୨୦୧୯		୫୦୦୦	ବନ ବିଭାଗ	ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	ଅଗ୍ନିରୋଧକ ପଟି	୨୦୧୯		୧୫୦୦	ବନ ବିଭାଗ	ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି

Sample copy of Khandiadar VSS Micro Plan

ଅଣୁ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି ସଂପର୍କିତ ତାଲିମ ଶିବିର

କରଞ୍ଜିଆ/ତାଚୋ, ୨୧/୯(ଇମସ): ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚକ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଭାଗ-୨ ଅନ୍ତର୍ଗତ କରଞ୍ଜିଆ ବନଖଣ୍ଡର ଦୁଇଆଣା ରେଞ୍ଜର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ୩ ଦିନ ଧରି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଶିବିର ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି। ଅଣୁଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀର ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ୨୦ଟି ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ମହିଳା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀ, ପୁରୁଷ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ଓ ୨ ଜଣ ଲେଖାଏଁ ବନ ସହାୟକ ତାଲିମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ। ୧୯ ତାରିଖରେ ମେଣ୍ଟା ସିଙ୍ଗା(ସଲରାପଦା) ଗୁଡ଼ିଚିହ୍ନା, ୨୦ ତାରିଖରେ କୁଳସାପଣି, ଟାଙ୍ଗିପରା ଓ ଭୁମୁରିଆ, ୨୧ ତାରିଖରେ ତାଚୋ ଓ କରାଳିରେ ତାଲିମ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲା। ବିଭିନ୍ନ ଦିବସରେ ତିଏଫଓ, ଏସିଏଫ ଓ ରେଞ୍ଜ ଅଧିକାରୀ ପ୍ରମୁଖ ତାଲିମ ଶିବିର ପରିଦର୍ଶନ କରି ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ। ତାଲିମଦାତା ଭାବେ ଆଶିଷ କୁମାର ମହାନ୍ତ, ରବିନାରାୟଣ ମହାନ୍ତ, କୃତିବାସ ପରିଡ଼ା, ନନ୍ଦ କିଶୋର ମହାନ୍ତ, ପଙ୍କଜିନୀ ମିଶ୍ର, ମୋତିରଞ୍ଜନ ମହାନ୍ତ ଓ ଶରତ

କୁମାର ତ୍ରିପାଠୀ ପ୍ରମୁଖ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ। ବିଷୟବସ୍ତୁ ବିଶେଷତା ନିଶ୍ଚିକାନ୍ତ ଜେନା ଓ ଗୋପାଳ ସାହୁ ତାଲିମ ଶିବିର ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ। ବନପାଳ ପ୍ରଦୀପ କୁମାର

ପଞ୍ଜନାୟକ, ପ୍ରଦୀପ କିଶୋର ହାଲଡୁ, ଦେବଶ୍ରୀ ମହାନ୍ତ, ବନରକ୍ଷା ପ୍ରଶାନନ ଗିରି ପ୍ରମୁଖ ଶିବିର ପରିଚାଳନାରେ ସହଯୋଗ କରିଥିଲେ। ଶେଷରେ ରେଞ୍ଜ ଅଧିକାରୀ ସରୋଜ କୁମାର ପଣ୍ଡା ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇଥିଲେ।

Media coverage of Micro Plan Preparation of Karanja DMU in Sambad Odia Daily on Dtd. 22.09.2018

Topic – 3

Impact of Inter-Sectoral Convergence

Presented by :

Sri Santosh Joshi, IFS

DFO-cum-DMU Chief, Keonjhar DMU

Shri Santosh Joshi, IFS, DMU Chief, Keonjhar Wildlife Division made a detailed presentation on how the inter- sectoral convergence has impacted in leveraging resources from different organization, departments etc., that contributed for the well being of the communities. It was stated that the provision of alternate livelihood not only enhanced the socio economy status in the villages but also significantly contributed in reducing the dependency of the communities on forest. The presentation on Inter-Sectoral convergence is placed as below:

Sri Santosh Joshi, IFS, DMU Chief, Keonjhar Wild Life Division

State Level Annual Review Meeting Sameekhya 2018-19

Impact of Inter Sectoral Convergence Keonjhar DMU

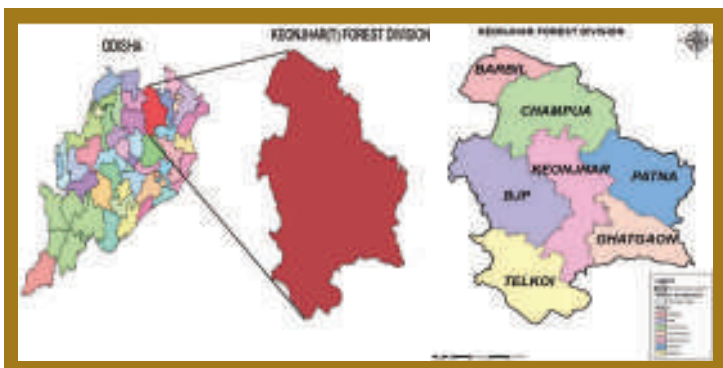
Venue : Swosti Premium, Bhubaneswar

Date : 14.03.2019

Index of Presentation

1. Map of Keonjhar Division
2. VSS Covered under Ama Jangal Jojana, Keonjhar DMU
3. Convergence under Ujjawala Scheme
4. Convergence unnat Chulla under CAMPA Scheme
5. Organisation of Animal Health Camp in Convergence with Veterinary Department
6. Convergence Honey Bee Keeping
7. SHG Credit Plan for Income Generation Activities (IGA)
8. Convergence on Health Camp
9. Sanjiuli Cluster A Sustainable IGA

1. Map of Keonjhar Division

2. No of VSS Covered and Forest area assigned under AJY

Sl. No	Name of FMU	No. of VSS TAsked in 1st Phase (2016-17)		No. of VSS Taken in 2nd Phase (1017-18)		No of VSS Taken in 3rd Phase (2018-19)	
		Total No. of VSS	Area (in h.a.)	Total No. of VSS	Area (in h.a.)	Total No. of VSS	Area (in h.a.)
1.	Barbil	8	400	0	0	0	0
2.	BJP	12	720	3	150	3	150
3.	Charampa	16	800	3	150	3	200
4.	Ghatagaon	14	655	4	200	4	200
5.	Keonjhar	15	820	3	150	3	200
6.	Patna	14	545	2	100	2	0
7.	Telkoi	16	809	5	250	5	250
Total		95	4750	20	1000	20	1000

3. Convergence under Ujjwala Scheme

Sl. No	Name of FMU	No. of VSS covered under Ujjwala Scheme	No. of House Hold Benefited under Ujjwala Scheme
1	2	3	4
1.	Barbil	6	143
2.	BJP	8	109
3.	Charampa	15	208
4.	Ghatagaon	18	364
5.	Keonjhar	17	317
6.	Patna	14	345
7.	Telkoi	13	123
Total		91	1609

Reduced Dependence on Forest

Name of VSS-Sandiaposi, Keonjhar FMU

- Sandiaposi is a forest fringe village having 153 nos. house hold near the Raikala reserve forest. The villagers were fully dependant upon forest for fire wood.
- The problem of fire wood and dependence on the nearby reserve forest was discussed and decided to take the benefit of Ujjwala Yojana to 153 nos. house hold of the village.
- 72 eligible house hold identified and provided with LPG connection.
- The benefits of time saving, improve the basic health condition of women and dependency on the forest is drastically reduced.

Banachakulia VSS-Ghatgaon FMU

Balijodi VSS-Telkoi FMU

Kapundi VSS-Patna FMU

Sadangabali VSS-Patna FMU

Bholbeda VSS Ghatagaon FMU

Polpani(A) VSS Patna FMU

Sandiposi VSS Keonjhar FMU

Dhenkikote VSS Keonjhar FMU

4. Convergence-Unnat Chullah under CAMPA Scheme

Sl. No	Name of FMU	Name of Scheme	No. of VSS	Name of Model	No. of Beneficiary
1.	Barbil	CAMPA	7	Bikram Bio Classic	40
2.	BJP		12		117
3.	Charampa		13		50
4.	Ghatagaon		14		125
5.	Keonjhar		15		100
6.	Patna		14		125
7.	Telkoi		14		143
Total			89		700

Keonjhar PMU

Jamudiha VSS-BJP PMU

Jaliv VSS - Champua PMU

Ghatagaon PMU

Champua PMU

5. Organisation of Animal Health Camp in Convergence with Veterinary Department

- Samanali VSS of Telkoi FMU was formed during the year 2017-18 under AJY for better protection of nearby Samanali - Koilisuta Protected Reserve Forest (PRF).
- There are 98 nos. of house holds in this village.
- 300 nos of cattle's are available in this village. Most of the cattle of this village were suffering from **Bajbalia disease**. There is every possibility of transmission of this disease to the wild life living in the near by forest. Hence it was required for immediate treatment of cattle and vaccination of rest of the cattle to **check its spread to the other cattle as well as wild animals**.
- An animal health camp was organized on dated 24th November 2018 in Samanali VSS of Telkoi FMU of Keonjhar DMU as part of convergence with the Veterinary Department.
- 300 cattles were immunized in the aforesaid health camp.

6. Convergence Honey Bee Keeping (Apiculture)

- Installation of honey bee boxes with bees and capacity building of the community in this regard in convergence with forest department, Odisha Khadi Board industry and CAMPA funds in elephant effected villages.
- Benefits of honey bee keeping in elephant affected VSS to reduce elephant depredation in affected villages as elephants keep themselves away from honey bee colony.
- **Increase in crop yield** due to increase in pollination by honey bee.
- **Additional income** to the village members by selling honey.

Immunization of Cattle

Honey Bee keeping in different VSS of Champua FMU

Sl. No	Name of FMU	No. of VSS	No. of House Hold	No. of Boxes distributed to house hold
1.	Champua	Kasira	55	10
2.	Champua	Basira Upersahi	205	10
3.	Champua	Hunjaposi	153	20
4.	Champua	Krushnapur	156	10
5.	Champua	Kainta	253	20
6.	Champua	Mirigisinga	115	10
7.	Champua	Mukundpur	215	25
8.	Barbil	Anseikala	220	35
Total		08	1372	140

Honey Bee training at Barbil FMU by OUAT Scientist

Honey Bee training at Barbil FMU by OUAT Scientist

7. SHG Credit Plan for Income Generation Activities

Sl. No	Name of FMU	No. of VSS	No. of SHG	No. of SHG Members	Purpose of Loan	Amount of Loan Llinkage (in Rs.)	Remarks
1.	Barbil	2	2	42	Phynile, Mushroom & Vegetable	50,000	SBI Chimilia
2.	BJP	1	1	10	Ariculture	5,00,000	OGB Banspal
3.	Champua	3	3	30	Goatary & Vegetable	1,60,000	SBI Jhumpura
4.	Ghatagaon	2	7	70	Agriculture & Vegetable	4,50,000	OGB Pandapada & BOI Dhenkikote
5.	Keonjhar	2	3	30	Sal Leaf Plate, Bady, Teracotta	3,00,000	BOI, Badahal
6.	Patna	4	10	114	Goatary, Agriculture, Vegetable	11,40,000	OGB Kundai, OGB Childa, BOI Childa
7.		1	2	26	Vegetable & Goatary	2,50,000	SBI Akul
Total		15	25	322		26,50,000	

SHG Meeting and Training at Mahanarpur VSS, Ghatagaon FMU

- Name of FMU- Ghatagaon FMU ● Name of VSS-Manoharpur VSS ● Name of SHG - Brundabati SHG
- Brundabati SHG members of Manaharpur VSS were imparted Training by District Industrial Center (DIC), Keonjhar on providing eye catching look to **Maa Tarini Idols by using Paddy**, thereby attracting more customers for purchasing the idols of Maa Tarini.
- Each idol cost from Rs.200/0 to Rs.500/- and above according to the size of the idol.
- The DIC has imparted training to 30 nos. of participants.

SHG Meeting & Training at Manaharpur VSS, Ghatagaon FMU

8. Convergence on Health Camp

- Anseikala VSS was formed during the year 2016-17 under AJY for protection of Anseikala Khesara Forest (KF)
- There are 230 nos. of house holds with 1133 nos dwellers in the village.
- Since the villagers are dependant on quack for their allments, they are persuaded by the local Anganwadi Workers, ASHA Karmi and ANM to attend the week long health camp held at Anseikala VSS.
- One Vaccination programme has been conducted under the guidance of NRHM in Anseikala village for providing Measles and Rubelia (MR) vaccination to the children.
- A week long health camp has been organised in collaboration with health and family welfare department from 22nd March, 2018 to 29th March-2018 for imparing health checkup and providing medicines to the children in the age group of 9 mohths to 15 years.
- Total 381 nos. children benefited by Mr Vaccination. Out of which 305 nos of children vaccinated at village school and 75 nos. children vaccinated at Anganwadi Centre.

SHG Meeting

9. Sanjuli Cluster A Sustainable IGA

- Infrastructure available at Sanjuli Tarini Women Farmers Services Producers Company Ltd. under OFSDP-I
- Well furnished Cluster building amounting to Rs.13,88,000/- constructed for production of Sal leaf plates, cups etc.
- 5 Nos. of press machine, for pressing sal leaves, amounting to Rs.65,000/-
- 5 nos. sewing machine amounting to Rs.25,000/- for stitching of sal leaves.
- One set weighting balance supplied by OFSDP
- Electrification of Cluster amounting to Rs.4,46,307/-

Health Camp

Convergence for Cluster with Line Department

Sl. No	Name of Line Department	Product Details
1.	NABARD	Capacity Building Training, project support for office equipment, Computer & furniture amounting to Rs.2,50,000/-
2.	ITDA, Keonjhar	Support Fund Rs.5,74,860/- for purchase of Sal leaf Plate 1. Molding Machine-2 nos, 2. Sewing Machine - 10 nos, 3. Packaging Machine - 1 no.
3.	DIC	DK, Keonjhar Support Funds for Capacity Building Training & 6 nos sewing machine
4.	CSR with TATA Steel	One D.G. set for uninterrupted power supply.
5.	No of SHG Members involved	Total 143 nos SHG members involved out of them 50 nos for full time engaged & 83 nos for part time
6.	Production Details	Daily production 300 pcs to 500 pcs

